

Kliniske komplikasjoner av kvinnelig kjønnslelestelse

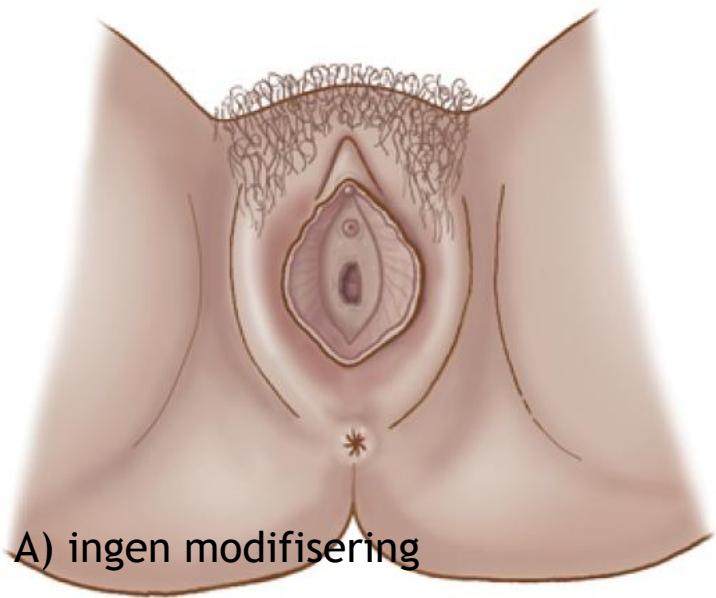
Rigmor C Berg
Vigdis Underland
Gunn Elisabeth Vist

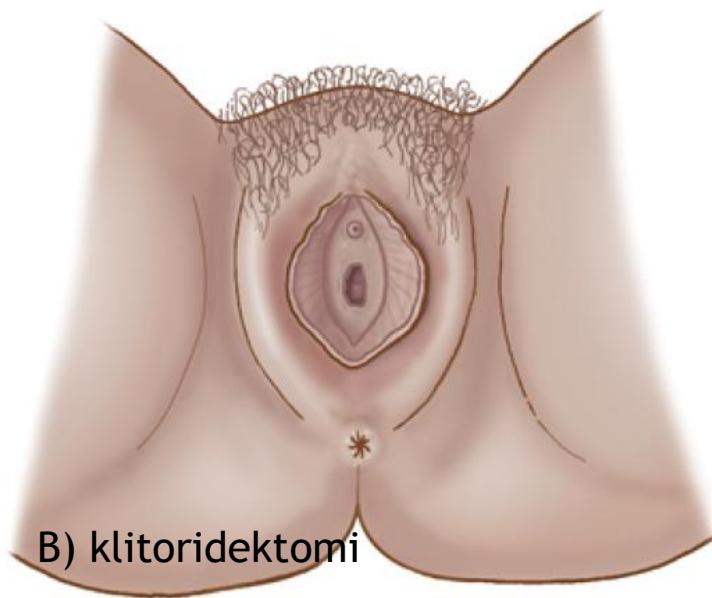
BAKGRUNN

- Female genital mutilation / cutting (FGM/C):
"the partial or total removal of the female external
genitalia or other injury to the female genital organs
for cultural or other non-therapeutic reasons" (WHO, 1997)

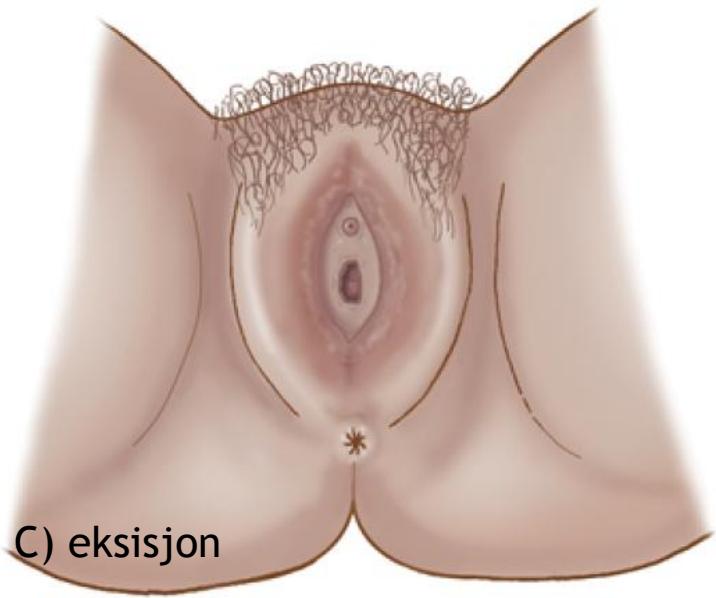

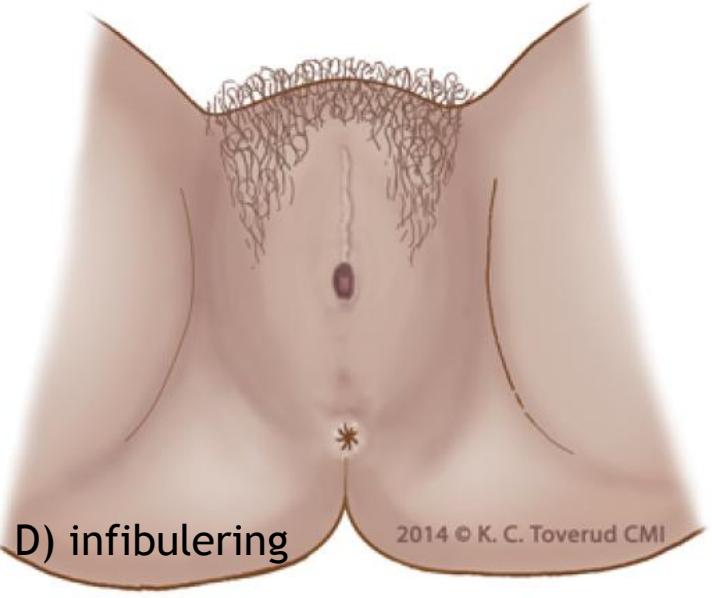
A) ingen modifisering

B) klitoridektomi

C) eksisjon

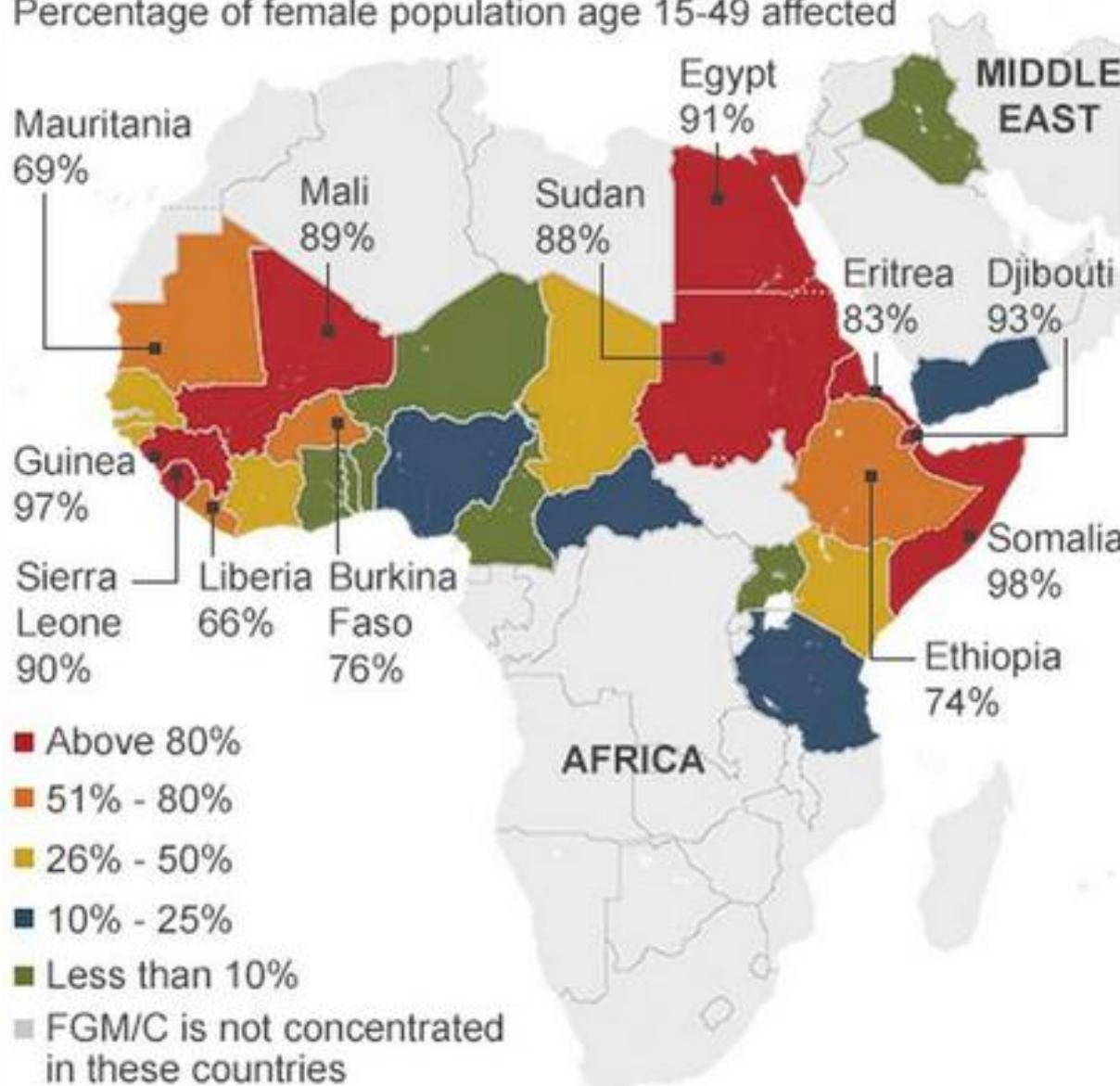

D) infibulering

125 millioner i 29 land

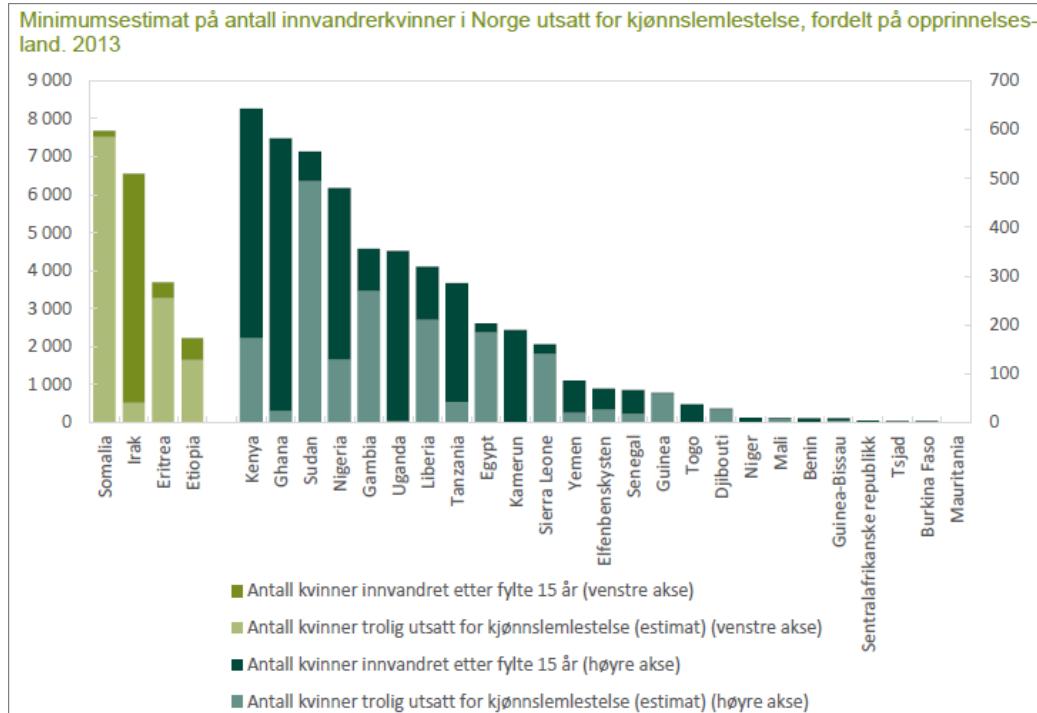
Countries where FGM is concentrated

Percentage of female population age 15-49 affected

Source: Unicef

- Primært i 27 land i Afrika
- Noen land i midtøsten og Asia
- Immigrantsamfunn i vestlige land:
  - Innvandrere fra Afrika 1,9 % av norske befolkning
  - Ca 15 000 med KKL i Norge (NKVTS 2014)

- Få / ingen endringer i forekomst siste tiårene
- Vanligvis utført på jenter <10 år
  - sinkende alder
- Vanligvis utført av tradisjonell omskjærer
  - “medikalisering”
- Bryter med menneskerettskonvensjoner:
  - Universal Declaration of Human Rights, 1948
  - International Covenant on Civil and Political Rights, 1966
  - Convention on the Elimination of all Forms of Discrimination against Women, 1979
  - Convention on the Rights of the Child, 1989

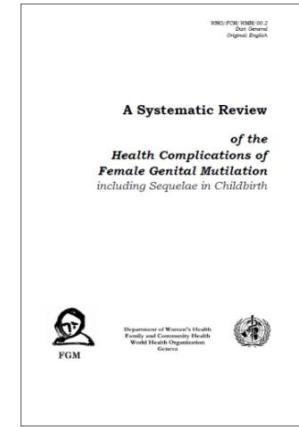
- All typer FGM / KKL fører til permanente, irreversible endringer i de kvinnelige genitalia

- **WHO (2000) review**

- N=129 (primary data)
  - Fødselsfølgene av KKL vektlagt

- **Obermeyer (1999; 2005) review**

- *“female circumcision is associated with some health consequences but that no statistically significant associations are documented for a number of health conditions”*

- **Evidence gap:** Ingen systematiske kunnskapoversikter, ingen meta-analyser

Oppdrag fra NORAD & WHO

- Utføre en systematisk kunnskapsoversikt på de helsemessige konsekvensene av kjønnslemlestelse

Systematiske oversikter

- **Definisjon:** En oversikt der forfatterne har brukt en systematisk og tydelig framgangsmåte for å finne, vurdere og oppsummere alle undersøkelser om *samme* spørsmål
- **Bruk:** etablering av tiltak, retningslinjer, policymaking, lovutforming (organisasjoner, myndigheter)
- **Organisasjoner:**

Cochrane Collaboration sete i World Health Assembly (WHO resolusjoner)

Inspiring Innovation and Discovery

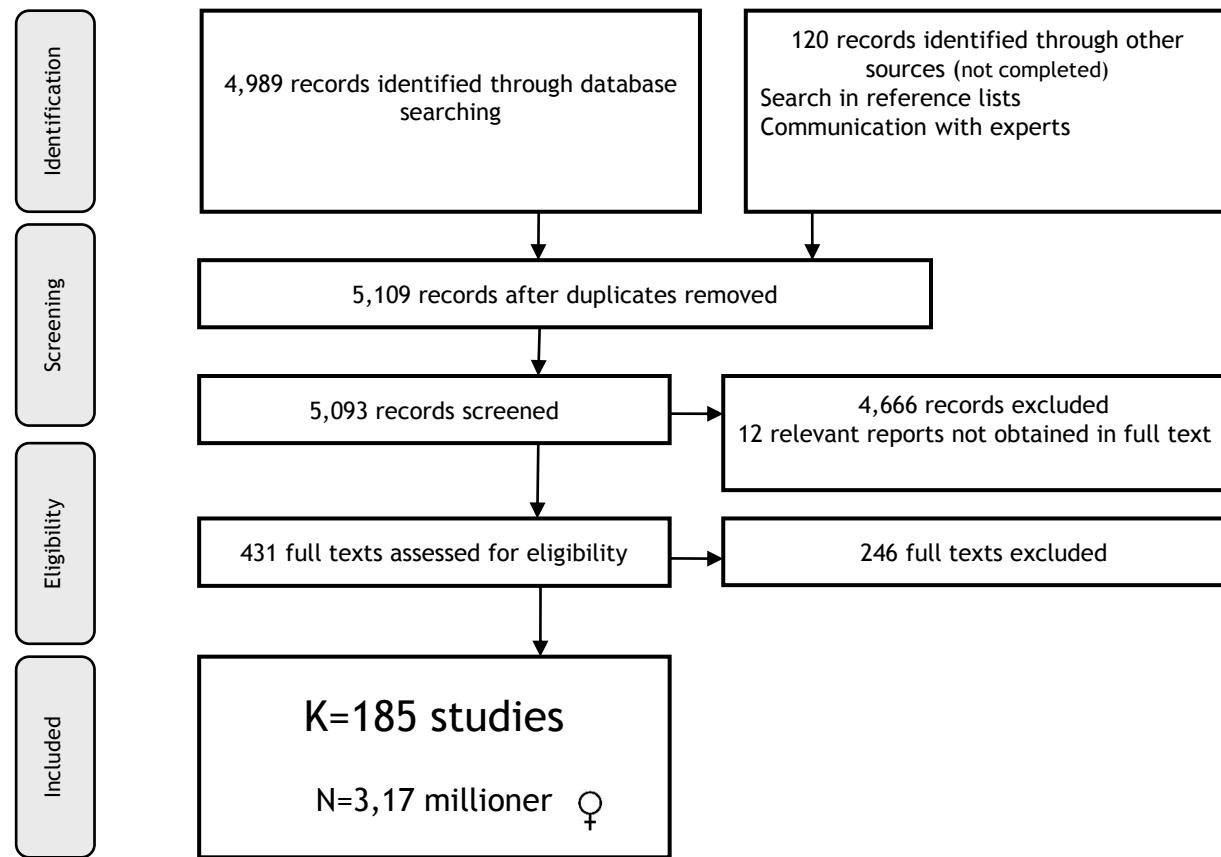
METODE

- Systematisk kunnskapsoversikt
- Søk: 15 e-databaser, organisasjoners websider, referanselister, eksperter
- Screening, vurdering av metodologisk kvalitet, data ekstraksjon (uavhengig og i par)
- Data analyse:
  - dikotome variabler: relativ risiko (RR) and 95 % konfidensintervall (KI)
  - kontinuerlige variabler: gjenommsnittdifferanse og 95 %KI
  - meta-analyser

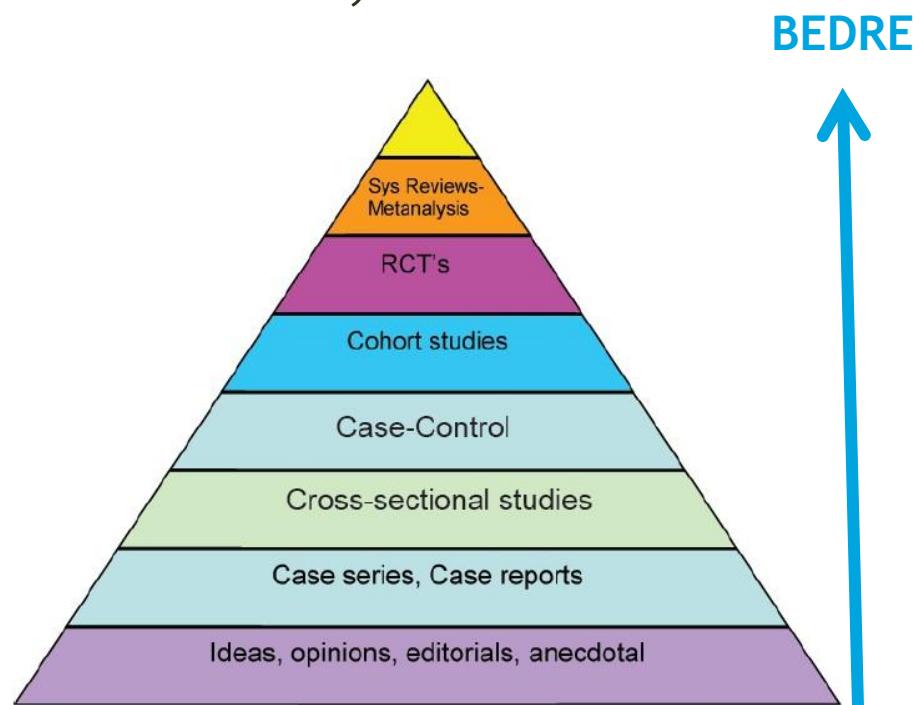

RESULTAT

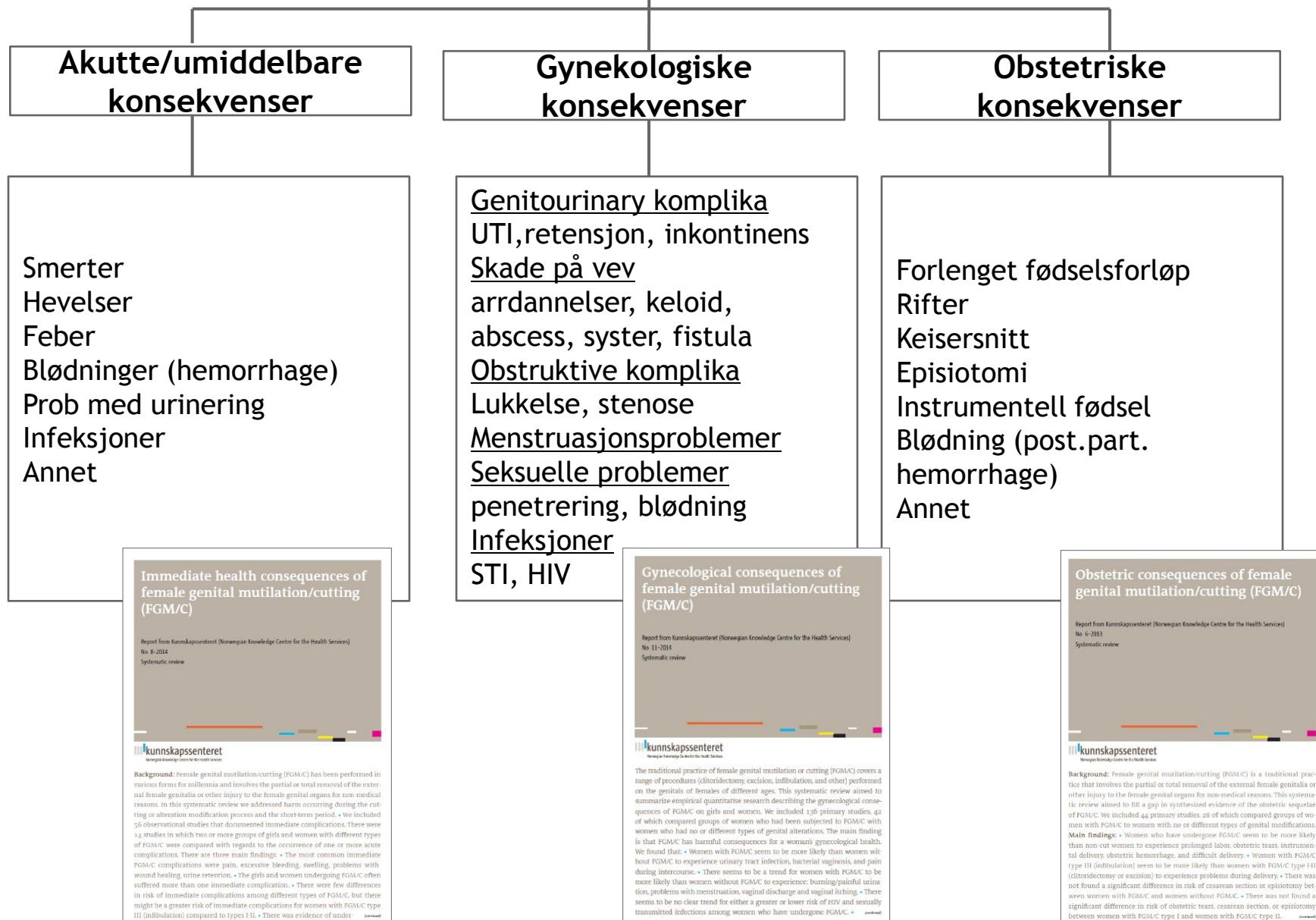
185 studier inkludert

- Publiseringsår: 1927 – 2011
- Geografi: 42 land (13 midt-østen, 43 vest, 129 Afrika)
- Type studier:
  - Kohort
  - Kasuskontroll
  - Tverrsnitt
  - Kasusserier
  - Kasustikker

185 inkluderte studier

Umiddelbare konsekvenser

- 56 studier inkludert
- N= 133 515 kvinner
- Vanligste umiddelbare komplikasjonene:
  - urinretensjon (53 %)
  - store blødninger (43 %)
  - hevelser (27 %)
  - problemer med sårtiheling (13 %)
  - smerte (11 %)
  - feber (5 %)
  - infeksjon (2 %)

Gynekologiske konsekvenser

- 136 studier inkludert
- N= 130 558 kvinner
- 42 studier sammenlignet forekomst av diverse utfall i ≥ 2 grupper

kvinner med KKL

VS

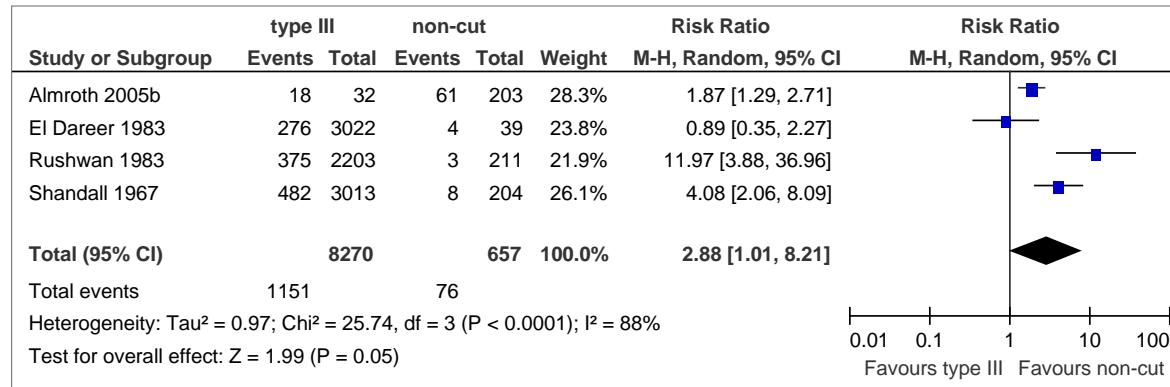
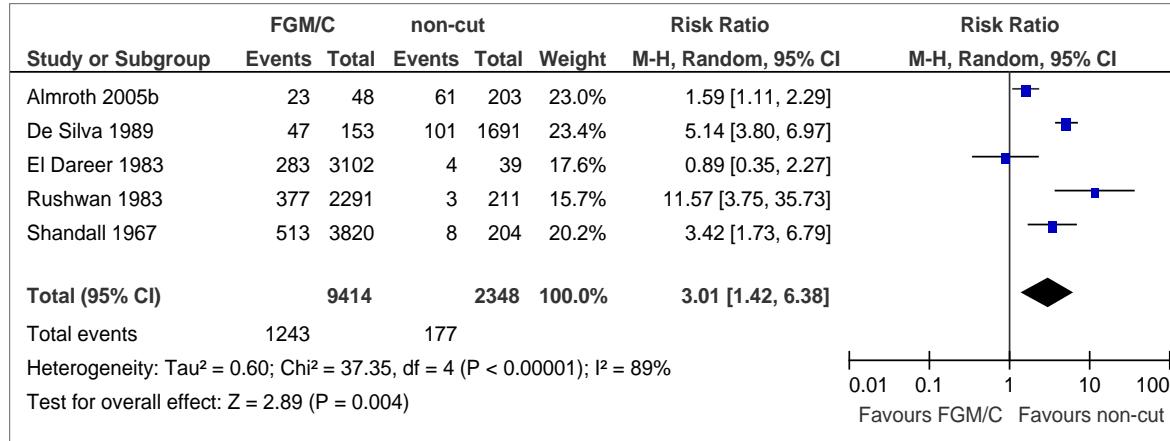
kvinner uten KKL

type KKL

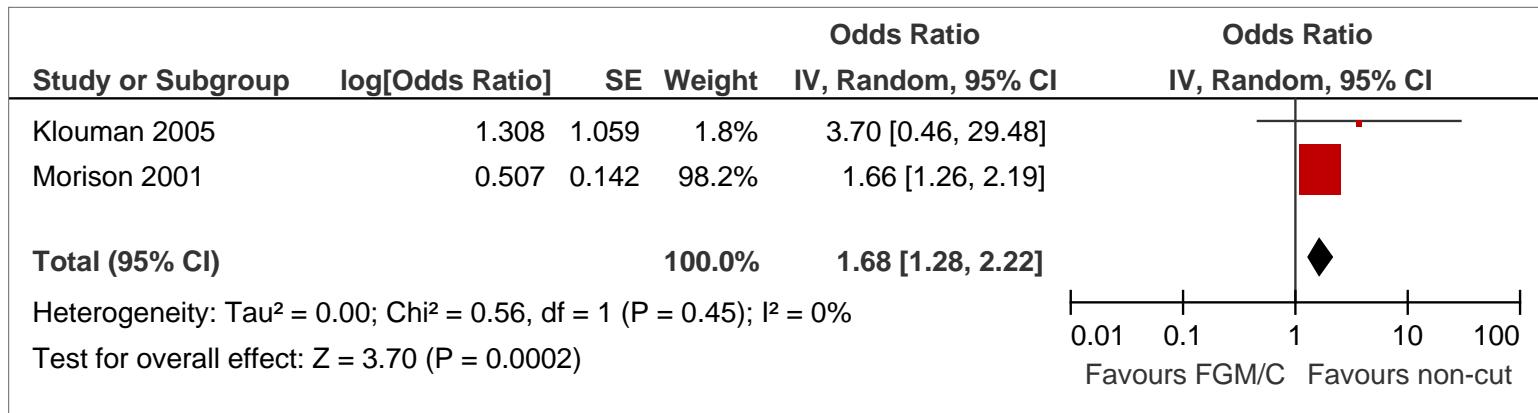
VS

annen type KKL

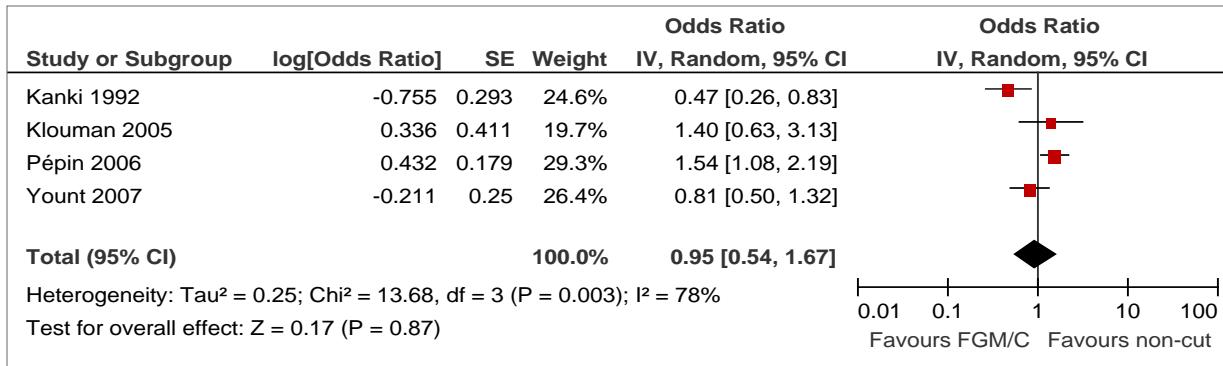
- Urinveisinfeksjon
- RR=3.01 (favør ikke-KKL)

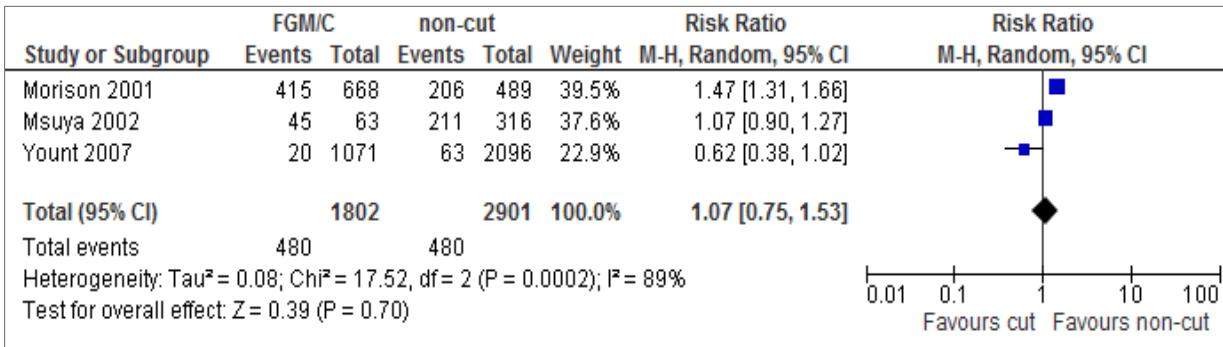
- Bakteriell vaginose
- AOR=1.68 (favør ikke-KKL)

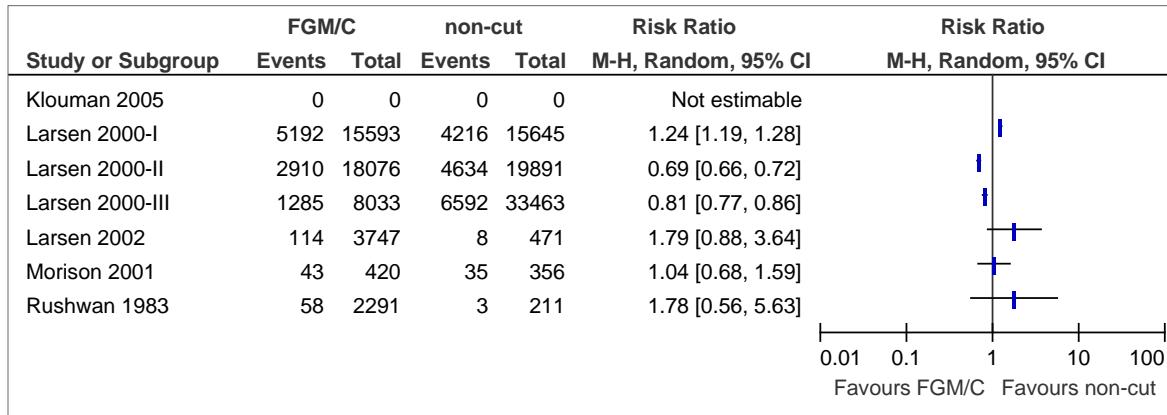
- HIV (1 kasuskontroll studie, 4 tverrsnitt): AOR= 0.95

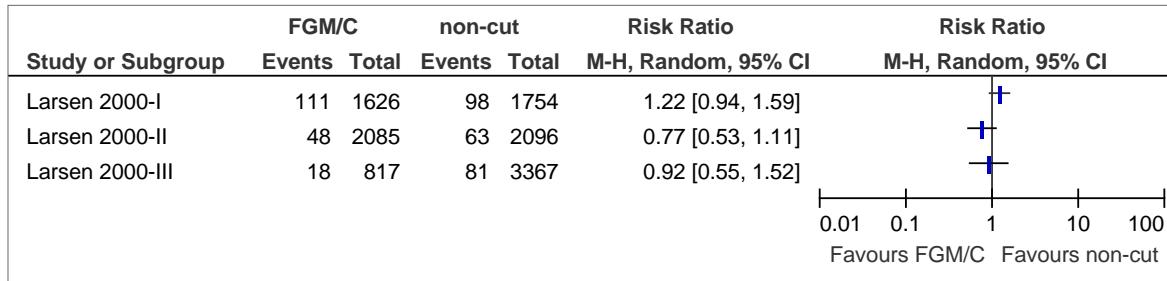
- Seksuelt overførbare infeksj (3 tverrsnitt): RR=1.07

■ Infertilitet (2 kasuskontroll, 11 tverrsnitt)

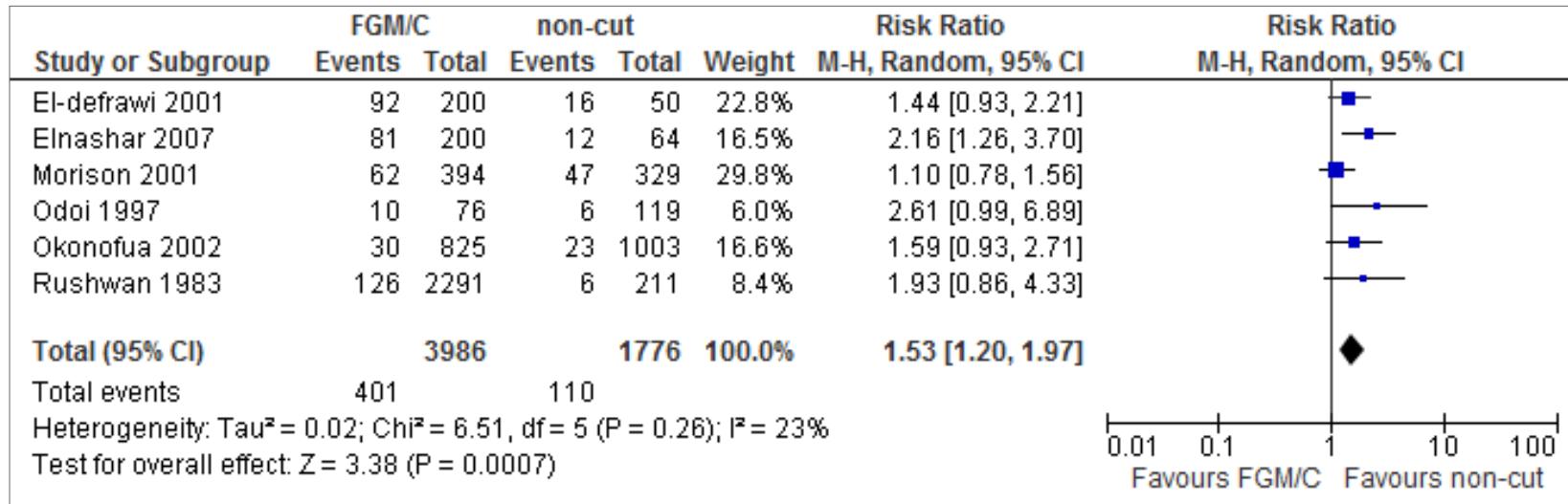

■ Barnløshet (3 tverrsnitt)

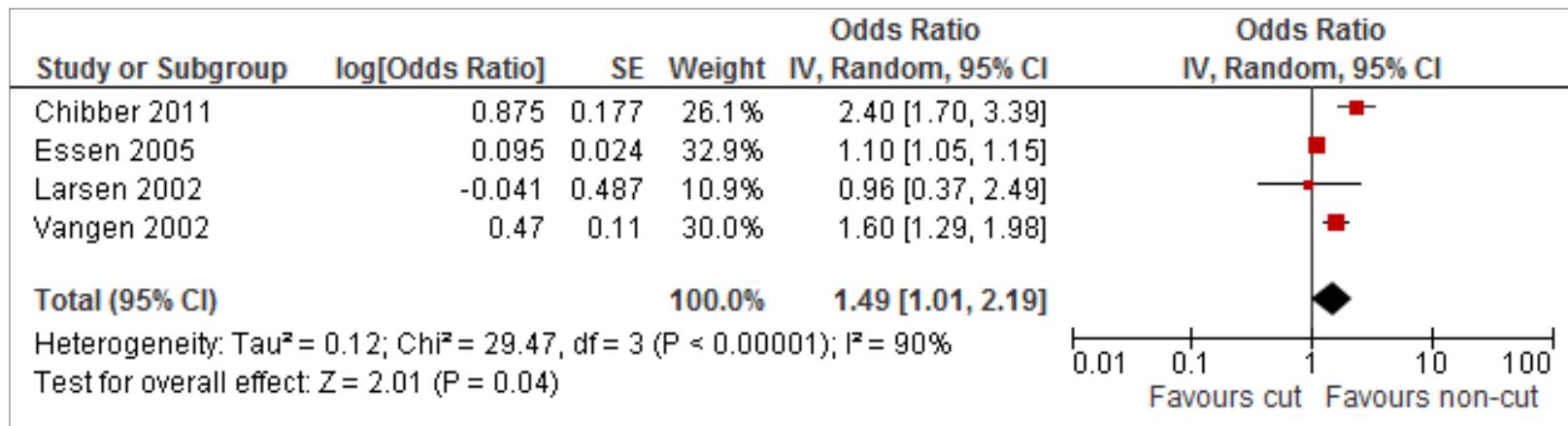
Seksuelle konsekvenser

- 6 studier inkludert
- Smerte ved samleie:
- RR=1.53 (favør ikke-KKL)

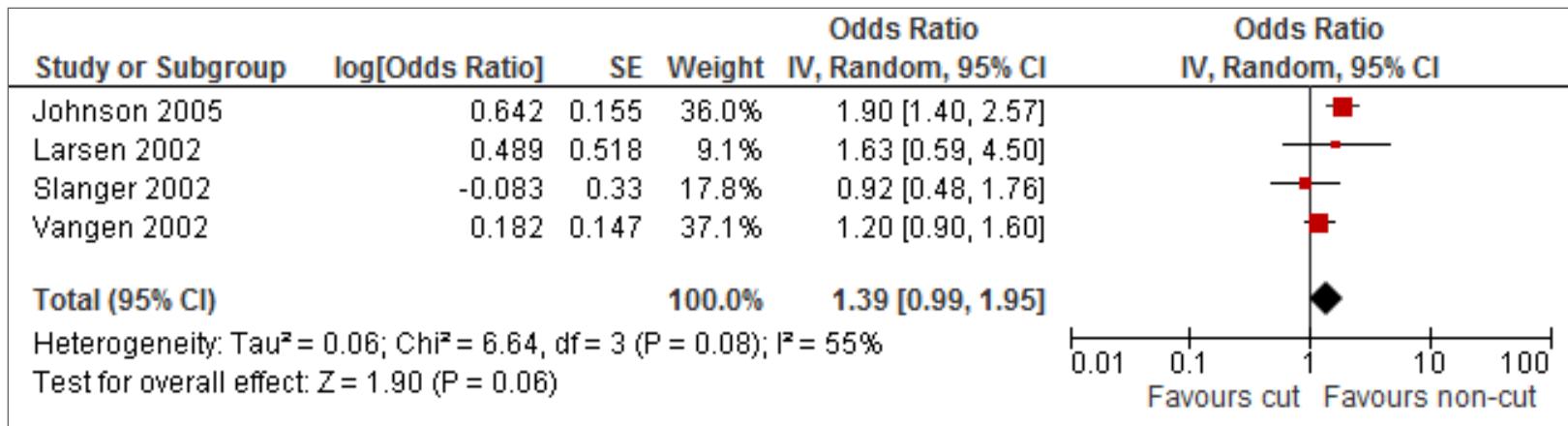

Obstetriske konsekvenser

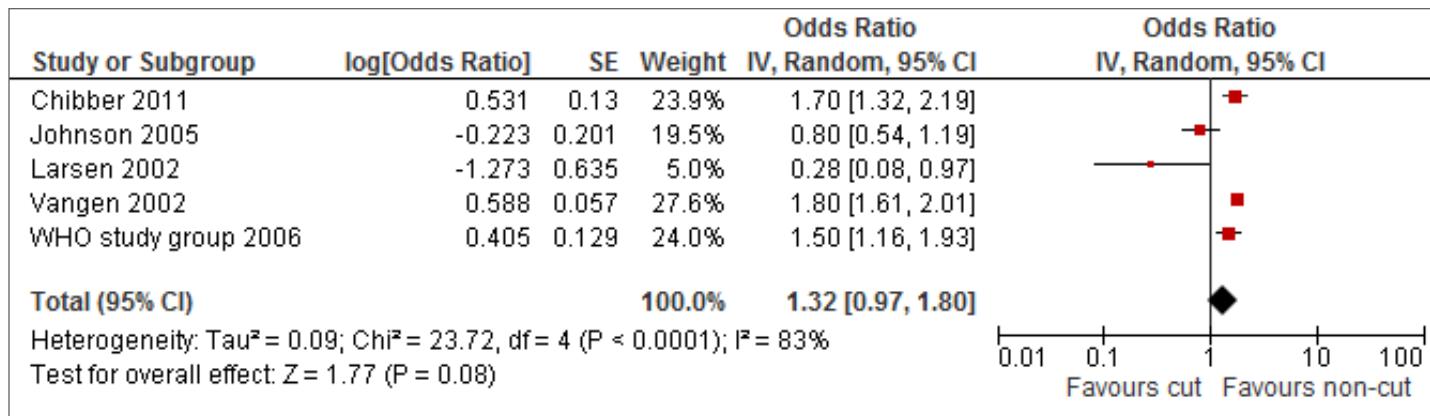
- 44 studier inkludert (28 komparative)
- N= 3 mill kvinner
- Forlenget fødselsforløp
- AOR= 1.49 (favør ikke-KKL)

- Fødselsrifter
- AOR=1.39 (favør ikke-KKL)

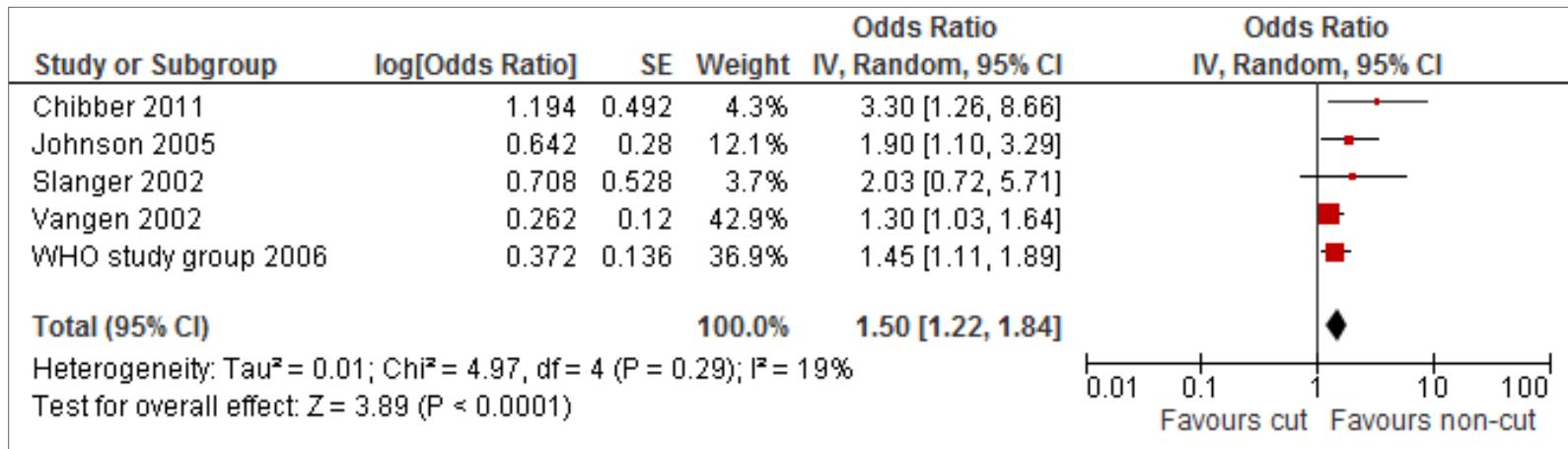

- Keisersnitt
- AOR=1.32 (favør ikke-KKL)

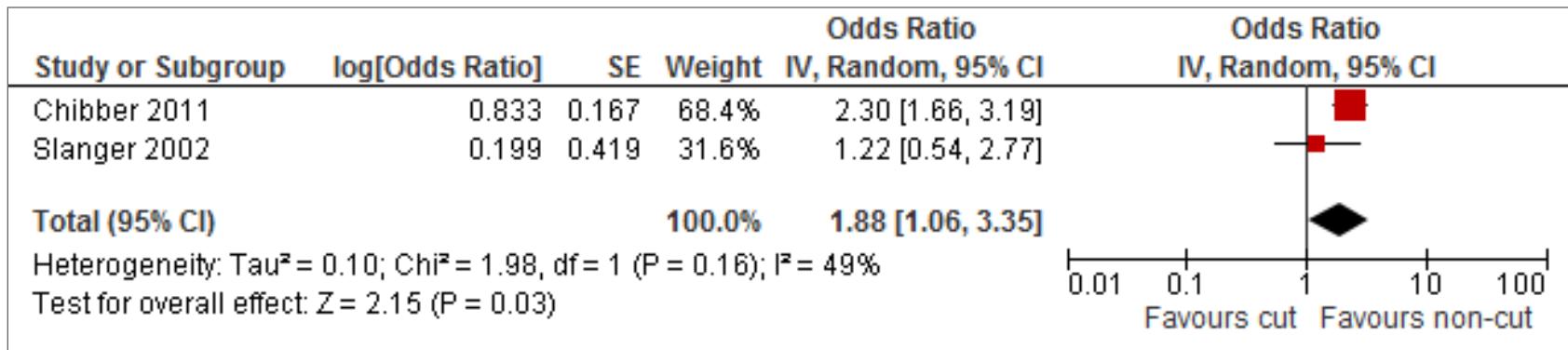
- 2 prospektive studier: AOR=1.60 (1.33, 1.91) (favør ikke-KKL)

- Stort blodtap
- AOR=1.50 (favør ikke-KKL)

- Prospektive studier: AOR=1.91 (0.89, 4.08) (favør ikke-KKL)

- Mekanisk hindret /vanskelig fødsel
- AOR= 1.88 (favør ikke-KKL)

DISKUSJON

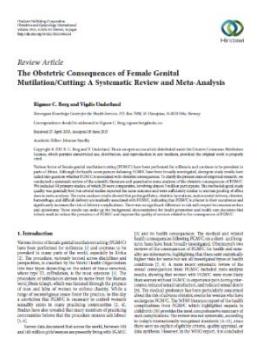
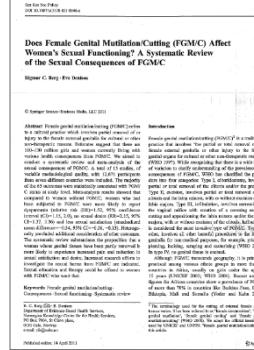
- Stor sjanse for underrapportering av mange helseproblemer
- Få hendelser → analysene kunne ikke fastslå om det var statistisk signifikant forskjell mellom gruppene → forskjell i risiko uklart (kan ikke påvise forskjell)
- Ingen store forskjeller mellom typer av KKL
- Ingen helsegevinster identifisert → fins ingen helsegevinster av KKL
- Fremtidig innsats:
  - Forskning: hensiktsmessig omsorg og behandling til de som lider av komplikasjoner; psykiske komplikasjoner; unge jenter
  - Helsetjenesten: behandling av komplikasjoner

KONKLUSJON

- Kvinner som har blitt kjønnslemlestet har større risiko for fysiske helsekomplikasjoner
- Kjønnslemlestelse er skadelig for kvinnerns helse, i både korttidsperspektiv og langtidsperspektiv

TUSEN TAKK FOR OPPMERKSOMHETEN

- Rapportene fritt tilgjengelig på Kunnskapssenteret
- Kontakt info: Rigmor Berg rib@nokc.no
- Artikler:

ACKNOWLEDGEMENTS

- Delvis finansiert av WHO